คุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (CEO) และคุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่การเงิน (CFO) กับการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง: บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

The Association Accrual-Based Earnings Management on CEO and CFO Attribute: Thai Listed Companies

จิตประพาฬ มีชนะ[1], พัทธนันท์ เพชรเชิดชู[2], ศิริเดช คำสุพรหม[3], และ พนารัตน์ ปานมณี[4]

Jitprapall Meechana[1], Pattanant Petchchedchoo[2], Siridech Kumsuprom[3], and Panarat Panmanee [4]

สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

Accountancy Program, College of Innovative Business and Accountancy, Dhurakij Pundit University, Thailand

E-mail: 627191060007@dpu.ac.th

Received August 8, 2024; **Revised** December 3, 2024; **Accepted** December 15, 2024

Abstract

This study examines the relationship between CEO and CFO attributes and Accrual-based Earnings Management (AEM) in Thai-listed companies on the SET100 index. It was conducted as quantitative research, analyzing data from 2020-2022 with a sample size of 75 companies. The study utilized multiple regression analysis and yielded the following findings: 1) CEO attributes such as age, work experience, relevant industry experience, stock ownership, and holding the position of chairman are correlated with AEM. 2) CFO attributes, including age, relevant work experience, stock ownership, and accounting certification, are also correlated with AEM.

Keywords: Chief Executive Officer (CEO); Chief Financial Officer (CFO); Accrual-based Earnings management (AEM)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (CEO) และคุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่การเงิน (CFO) กับการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง (AEM) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่อยู่ในกลุ่มดัชนี SET100 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ข้อมูลที่ใช้ พ.ศ. 2563–2565 จำนวน 75 ตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้การวิเคราะห์การถอดถอยพหุคูณ ผลการศึกษาพบว่า 1) คุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ประกอบด้วยอายุ ประสบการณ์ทำงาน ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องการถือครองหุ้น และการควบตำแหน่งประธานกรรมการบริษัทเป็นบุคคลเดียวกันมีความสัมพันธ์กับการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง 2) คุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่การเงินประกอบด้วย อายุ ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง การถือครองหุ้นและการมีใบรับรองทางด้านบัญชีของประธานเจ้าหน้าที่การเงิน มีความสัมพันธ์กับการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง

คำสำคัญ: ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร; ประธานเจ้าหน้าที่การเงิน; การจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง

บทนำ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนตระหนักถึงความสำคัญ และประโยชน์ ของการกำกับดูแลกิจการที่ดี การสร้างความเชื่อมั่นในตลาดทุน โดยได้พัฒนาเรื่องการกำกับดูแลกิจการมาอย่างต่อเนื่อง กิจการจึงต้องปรับตัวให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงมีผลประกอบการที่ดีในระยะยาวและมีความน่าเชื่อถือสำหรับผู้ถือหุ้นและผู้คนรอบข้างเพื่อประโยชน์ในการสร้างคุณค่า ให้กิจการอย่างยั่งยืน ตรงตามความมุ่งหวังของภาคธุร กิจ (Stock Exchange of Thailand, 2022) ทั้งนี้องค์กรจะก้าวไปสู่เป้าหมายได้จะต้องมีผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ จะเห็นได้ว่าการมีผู้บริหารที่มีคุณภาพย่อมส่งผลถึงความสำเร็จที่องค์กรตั้งเป้าหมายไว้ ประกอบกับระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดีช่วยให้รายงานทางการเงินเกิดความน่าเชื่อถือ ซึ่งรายงานทางการเงินเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการตัดสินใจของนักวิเคราะห์ ผู้ถือหุ้น นักลงทุน และคณะกรรมการ (Stiglbauer & Velte, 2014)

ข้อมูลจากรายงานทางการเงินจะช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถประเมินความสามารถในการดำเนินงานเพื่อใช้ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ จากผลการดำเนินงานในด้านต่างๆ ของกิจการ ข้อมูลในรายงานทางการเงินแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการจ่ายเงินให้ผู้ขายสินค้า ลูกจ้าง การจ่ายชำระหนี้ การจ่ายชำระคืนดอกเบี้ย การจ่ายปันผล รวมถึงความสามารถในการจัดการเพื่อก่อให้เกิดกระแสเงินสดเข้ามาในกิจการ อีกทั้งยังแสดงถึงความสามารถของฝ่ายบริหาร ในการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่กิจการ ดังนั้นผู้นำหรือฝ่ายบริหารที่เป็นผู้รับผิดชอบสูงสุดในองค์กร ซึ่งเป็นตัวแทนของกิจการอาจต้องการแสวงหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเอง ด้วยเหตุผลนี้อาจจะส่งผลให้เกิดการจัดการกำไรในรายงานทางการเงินของกิจการ ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ (Thummanon, 2020) ตามแนวคิดของ Schipper (1989) ที่ได้กล่าวถึง การแทรกแซงในกระบวนการจัดทำและนำเสนอรายงานทางการเงินที่เปิดเผยให้แก่สาธารณชน ภายใต้ขอบเขตของมาตรฐานรายงานทางการเงินที่กำหนด เป็นการจัดการกำไรเพื่อแสดงผลกำไรของบริษัทให้เป็นไปตามทิศทางที่ผู้บริหารต้องการ มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการปกปิดผลกำไรที่แท้จริงของบริษัท โดยมุ่งหวังที่จะได้รับประโยชน์ส่วนตนเพื่อผลประโยชน์ของตัวผู้บริหารเองโดยไม่คำนึงผลประโยชน์สูงสุดของผู้ถือหุ้น

อย่างไรก็ตามคุณลักษณะของผู้บริหารระดับสูงมีอิทธิพลอย่างมากต่อการออกแบบระบบการจัดการและการควบคุมการดำเนินงานของบริษัท (Hiebl, 2014) สอดคล้องกับ Hambrick and Mason, (1984) ที่ได้อธิบายเกี่ยวกับทฤษฎีผู้บริหารระดับสูงว่าลักษณะเฉพาะของผู้บริหาร เช่น บุคลิกภาพ ประสบการณ์ และค่านิยม สามารถมีอิทธิพลต่อการเลือกเชิงกลยุทธ์ การสร้างมูลค่าบริษัท และการตัดสินใจรายงานทางการเงิน ลักษณะเฉพาะบุคคลของผู้บริหาร เช่น เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง หรือการถือครองหุ้น ล้วนมีความเชื่อมโยงกับการตัดสินใจในการดำเนินงานซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อข้อมูลในรายงานทางการเงิน และส่งผลโดยตรงกับการจัดการกำไร Gounopoulos and Pham (2018) ได้กล่าวถึงบทบาทความรู้ด้านการเงินของประธานเจ้าหน้าที่บริหารในการประเมินความน่าเชื่อถือของงบการเงิน ประธานเจ้าหน้าที่บริหารที่มีความรู้ด้านการเงินสูงมีแนวโน้มที่จะใช้การตัดสินใจทางด้านบัญชีที่เหมาะสมและมีการปรับปรุงโครงสร้างการรายงานทางการเงิน ซึ่งส่งผลให้งบการเงินมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้องค์กรธุรกิจมีประธานเจ้าหน้าที่บริหารจะเป็นผู้นำที่มีอำนาจสูงสุดในองค์กรธุรกิจ แต่ประธานเจ้าหน้าที่การเงินมักจะเป็นผู้ดูแลกระบวนการรายงานทางการเงินของบริษัทและส่งผลโดยตรงต่อการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีของบริษัท เช่น การเลือกวิธีการบัญชีและการปรับปรุงบัญชี (Geiger & North, 2006)

การศึกษาครั้งนี้อยู่ภายใต้สมมติฐานว่า ประธานเจ้าหน้าที่บริหารคือบุคคลที่มีอิทธิพลมากที่สุดในองค์กร มีอิทธิพลในการตัดสินใจเกี่ยวกับจัดการกำไร เนื่องจากเป็นที่ทราบโดยทั่วกันว่าผู้บริหารเป็นบุคคลที่มีอำนาจสูงสุดและมีความรับผิดชอบสูงสุดในบริษัท Xuefeng et al. (2010) กล่าวไว้ว่า แม้ความรับผิดชอบหลักของประธานเจ้าหน้าที่การเงินคือการจัดทำรายงานทางการเงิน แต่ในขณะเดียวกันประธานเจ้าหน้าที่การเงินก็ปฏิบัติงานภายใต้บังคับบัญชาของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และอาจต้องจัดทำรายงานทางการเงินให้ตรงความต้องการของประธานเจ้าหน้าที่บริหารก็เป็นได้ ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ของคุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่บริหารคุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่การเงินกับการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้างของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่อยู่ในกลุ่มดัชนี SET 100

วัตถุประสงค์งานวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของคุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (CEO) กับการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง (AEM) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่อยู่ในกลุ่มดัชนี SET 100
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของคุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่การเงิน (CFO) กับการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง (AEM) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่อยู่ในกลุ่มดัชนี SET 100

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบไปด้วย ทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory) ทฤษฎีภาวะผู้นำระดับสูง (Upper Echelon Theory) ทฤษฎีการบัญชีผลประโยชน์ (Positive Account Theory) ทฤษฎีความคาดหวัง (Prospect Theory) การกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance) คุณลักษณะของผู้บริหารและการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง (CEO and CFO Attribute and Accrual–based Earnings Management) โดยมีรายละเอียดดังนี้

การจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง (AEM) โดยทำการรวบรวมข้อมูลจากรายงานทางการเงินของแต่ละบริษัทได้แก่ ค่าที่แตกต่างจากระดับปกติของการประมานค่ารายการจากเกณฑ์คงค้าง ตามแนวทางของ Modified Jones Model (1995) (Dechow et al., 1995) ซึ่ง Kothari et al. (2005) ได้มีการได้มีการระบุตัวแปร ROA เพิ่มเข้าไปในโมเดล

คุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (CEO) ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง การถือครองหุ้น การควบตำแหน่ง คุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่การเงิน (CFO) ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง การถือครองหุ้น ใบรับรองทางด้านบัญชี

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เทคนิคและ วิธีการเลือกตัวอย่าง ผู้วิจัยเลือกตัวอย่างจากประชากรทั้งหมดที่มีข้อมูลครบตามองค์ประกอบของตัวแปร สามารถทำการวิเคราะห์ให้ตอบตามสมมติฐานของงานวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี เลือกเฉพาะบริษัทที่มีผลประกอบการต่อเนื่องติดต่อกัน 3 ปี ไม่รวมบริษัทที่มีข้อมูลไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้จำนวน 5 กลุ่มอุตสาหกรรม ได้แก่ กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มทรัพยากร และกลุ่มเทคโนโลยี ประชากรทั้งสิ้นจำนวน 75 ตัวอย่าง

ขอบเขตด้านพื้นที่ การศึกษาครั้งเป็นการศึกษาจากข้อมูลในรายงานทางการเงิน ที่ถูกเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยทำการรวบรวมข้อมูลจากรายงานทางการเงินของแต่ละบริษัท ในปี พ.ศ. 2563–2565 ซึ่งข้อมูลดังกล่าวอยู่ในฐานข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) และข้อมูลจากฐานข้อมูล SETSMART ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ขอบเขตด้านเวลา ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือปี 2566 โดยได้เก็บข้อมูลย้อนหลัง 3 ปีล่าสุด ตั้งแต่ปี 2563 –ปี 2565

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาครั้งนี้ได้ทบทวนวรรณกรรม งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยสามารถสรุปผลเพื่อทำเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของคุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (CEO) และคุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่การเงิน (CFO) กับการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้างโดยแสดงรายละเอียดดังนี้

ทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory) มาจากแนวคิดของ Jensen and Meckling ซึ่งได้พัฒนาไว้ ในปี ค.ศ. 1976 ทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีที่มีรากฐานทางความคิดมาจากแนวทางด้านเศรษฐศาสตร์ ความสัมพันธ์ของทฤษฎีตัวแทนเกิดจากการที่ผู้ถือหุ้นไม่สามารถบริหารงานได้เพียงลำพัง จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีตัวแทนในการบริหารงาน ทฤษฎีตัวแทนอธิบายความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้ถือหุ้น (ตัวการ) กับผู้บริหาร (ตัวแทน) McColgan (2001) ได้ศึกษาถึงสาเหตุของปัญหาพบว่าเกิดจากสาเหตุเกิดขึ้นเมื่อ ผลประโยชน์ส่วนตัว ของผู้บริหาร ขัดแย้งกับ ผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้น ผู้บริหารอาจใช้อำนาจเพื่อหาผลประโยชน์ให้กับตนเอง

ทฤษฎีภาวะผู้นำระดับสูง (Upper Echelon theory) ได้ถูกอธิบายโดย Hambrick and Mason (1984) ทฤษฎีนี้ได้นำเสนอเกี่ยวกับแนวความคิดเกี่ยวกับของผู้บริหารระดับสูง ที่สามารถก่อให้เกิดผลกระทบต่อประสิทธิผลในการทำงานขององค์กร คุณสมบัติของผู้บริหารสามารถใช้ในการทำนายผลการดำเนินงานของบริษัทได้ เนื่องจาก

การตัดสินใจใดๆ ของผู้บริหารจะได้รับอิทธิพลจากคุณสมบัติเฉพาะตัว โดยสามารถวัดการสังเกตจากคุณสมบัติทางด้านจิตวิทยา และคุณสมบัติทางด้านประชากรศาสตร์ซึ่งการสังเกตคุณสมบัติด้านจิตวิทยานั้นเป็นไปได้ยาก คุณสมบัติด้านประชากรศาสตร์จึงถูกนำมาวิเคราะห์มากกว่า โดยการสำรวจ ลักษณะ ค่านิยม และประสบการณ์ของผู้บริหารระดับสูงมีผลมากต่อการตัดสินใจทางกลยุทธ์และผลลัพธ์ขององค์กร

ทฤษฎีการบัญชีผลประโยชน์ (Positive Account theory) ถูกพัฒนาขึ้นโดย Watts and Zimmerman (1986) มุ่งเน้นการอธิบายพฤติกรรมการบัญชีที่เกิดขึ้นในองค์กร โดยพยายามหาสาเหตุและผลกระทบที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการจัดทำรายงานการเงินของผู้บริหารเช่น การวิเคราะห์ว่าผู้บริหารมีความเป็นไปได้สูงในการเลือกใช้นโยบายบัญชีที่ช่วยเพิ่มผลกำไรหรือการเลือกแสดงข้อมูลทางบัญชีที่สร้างความน่าเชื่อถือมากที่สุดเพื่อดึงดูดนักลงทุน สมมติฐานผลประโยชน์ของผู้บริหาร (Bonus Plan Hypothesis) ผู้บริหารมีแรงจูงใจที่จะจัดการกำไรให้สูงขึ้น เพื่อรับผลตอบแทนที่มากขึ้น สมมติฐานเรื่องเงื่อนไขทางการเงินเกี่ยวกับข้อตกลงในสัญญาการกู้ยืมเงิน (Debt Covenant Hypothesis) ผู้บริหารมีแนวโน้มจัดการกำไรเพื่อรักษาอัตราส่วนทางการเงินให้อยู่ในระดับที่สอดคล้องกับเงื่อนไขสัญญากู้ยืมสมมติฐานต้นทุนทางการเมือง (Political Cost Hypothesis) ผู้บริหารมีแรงจูงใจที่จะจัดการกำไรให้ลดลงเพื่อลดต้นทุนทางการเมืองจากหน่วยงานกำกับดูแล

ทฤษฎีความคาดหวัง (Prospect Theory) เป็นทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์เชิงพฤติกรรม (Behavioral Economics) ที่อธิบายพฤติกรรมของผู้คนในการตัดสินใจในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงและผลประโยชน์ทางการเงิน ทฤษฎีนี้ถูกพัฒนาโดย Kahneman and Tversky (1979) เป็นการอธิบายเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของมนุษย์ที่ขึ้นอยู่กับความมั่งคั่งที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง โดยวัดจากจุดอ้างอิง ในแง่ของการจัดการกำไร ผู้ลงทุนมีความพึงพอใจต่อกำไรและขาดทุนที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงเมื่อเทียบเทียบกับจุดอ้างอิงไม่เท่ากัน โดยผู้ลงทุนจะให้น้ำหนักกับการขาดทุนส่วนเพิ่มมากกว่า กล่าวคือมนุษย์ให้คุณค่ากับการสูญเสีย (Loss) ในระดับที่สูงกว่าคุณค่าของการได้รับ (Gain)

การกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance) เป็นเรื่องที่ได้รับความสำคัญอย่างมากในสังคมธุรกิจยุคปัจจุบัน การสร้างและดำเนินการเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่เป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นและความเชื่อถือให้กับผู้มีส่วนได้เสียในองค์กร ไม่ว่าจะเป็นผู้ถือหุ้น นักลงทุน และนอกองค์กรไม่ว่าจะเป็นผู้กระทำการที่มีผลต่อองค์กร รวมถึงสังคมในระยะสั้นและระยะยาว นอกจากนี้ ระบบการกำกับดูแลกิจการ ยังมีบทบาทสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นและความเข้าใจในทางการบริหารจัดการขององค์กรในส่วนของผู้มีส่วนได้เสีย องค์กรที่มีระบบการกำกับดูแลกิจการที่เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพมักได้รับความเชื่อมั่นและความไว้วางใจจากผู้มีส่วนได้เสีย (Stock Exchange of Thailand, 2022) และการกำกับดูแลกิจการเป็นกระบวนการที่จัดทำขึ้นเพื่อสร้างความมั่นใจเกี่ยวกับกระบวนการทำงานของบริษัทว่าเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับความตั้งใจของผู้ถือหุ้น (Allen, 2005)

คุณลักษณะของผู้บริหารกับการจัดการกำไร (CEO and CFO Attribute and Accrual-based Earnings Management) การจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง เป็นการนำนโยบายทางการบัญชี มาตราฐานที่ยังไม่มีผลบังคับใช้มาใช้มาใช้ในการรับรู้รายการทางบัญชีของบริษัทเพื่อให้ผลการดำเนินงานเป็นไปตามที่ต้องการ เช่น การเปลี่ยนแปลงประมานการหนี้สิน การบันทึกค่าใช้จ่ายให้สูงกว่าปกติ หรือการชะลอการรับรู้รายได้ เพื่อประโยชน์ทางด้านภาษี การตกแต่งกำไรด้วยวิธีนี้จะส่งผลให้ตัวเลขทางการบัญชีมีการเปลี่ยนแปลงโดยที่ไม่ส่งผลกระทบต่อรายการบัญชีอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกิจการ แต่วิธีการบัญชีนี้อาจจะถูกตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีหรือหน่วยงานภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการตรวจสอบการดำเนินงานของบริษัทเพื่อควบคุมการดำเนินงานของบริษัทให้ดำเนินไปตามมาตราฐานทางบัญชีและกฎหมายที่กำหนดไว้ (Graham et al., 2005) Hambrick and Mason, (1984)

อธิบายเกี่ยวกับทฤษฎีผู้บริหารระดับสูงว่าลักษณะเฉพาะของผู้บริหาร เช่น บุคลิกภาพ ประสบการณ์ และค่านิยม สามารถมีอิทธิพลต่อการเลือกเชิงกลยุทธ์ การสร้างมูลค่าบริษัท และการตัดสินใจรายงานทางการเงินได้ ลักษณะเฉพาะบุคคลของผู้บริหาร เช่น เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง หรือการถือครองหุ้น ล้วนมีความเชื่อมโยงกับการตัดสินใจในการดำเนินงานซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อข้อมูลในรายงานทางการเงิน ลักษณะส่วนบุคคลดังกล่าวอาจส่งผลโดยตรงกับการจัดการกำไร

คุณลักษณะของผู้บริหารระดับสูงเช่น เพศของผู้บริหารระดับสูง ความหลากหลายทางเพศในตำแหน่งผู้บริหารของบริษัทได้รับความสนใจอย่างมากในช่วงที่ผ่านมา (Lakhal et al., 2015) Altarawneh et al. (2022) ระบุว่าประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ที่เป็นผู้หญิงมีความเข้มงวดมากขึ้นในการปรับปรุงการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์และมีแนวโน้มที่จะเข้าไปพัวพันกับการบริหารจัดการผลกำไรน้อยกว่า อายุของผู้บริหารระดับสูง หลายการศึกษามุ่งเน้นไปที่อายุของประธานเจ้าหน้าที่บริหารในการดำรงตำแหน่ง โดยมีงานวิจัยที่ระบุว่าอายุของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับคุณภาพของรายงานทางการเงิน (Huang et al., 2012) ประสบการณ์การทำงานและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องของผู้บริหารระดับสูง มีความสำคัญต่อการจัดการกำไรเนื่องจากปัจจัยหลายประการ ผู้บริหารระดับสูงที่มีประสบการณ์มีแนวโน้มที่จะเข้าใจตลาดการเงินและผลที่ตามมาของการจัดการกำไรได้ดีกว่า มีแนวโน้มที่จะมีมุมมองระยะยาว ซึ่งทำให้พวกเขามีแนวโน้มที่จะไม่จัดการกำไรในระยะสั้น ประสบการณ์ของประธานเจ้าหน้าที่บริหารเป็นจึงปัจจัยที่มีความสำคัญ (Gounopoulos & Pham, 2018) การถือครองหุ้นของผู้บริหารระดับสูง ความเป็นเจ้าของของประธานเจ้าหน้าที่บริหารเป็นหนึ่งในปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่อาจส่งผลต่อความสามารถของประธานเจ้าหน้าที่บริหารในการจัดการผลกำไรในรายงานของบริษัท ความเป็นเจ้าของของผู้บริหารมากขึ้นอาจส่งเสริมให้ผู้บริหารปรับปรุงผลกำไร ส่งผลให้มูลค่าหุ้นของผู้บริหารสูงขึ้น (Yang et al., 2008) การดำรงตำแหน่งประธานกรรมการของผู้บริหารระดับสูง การดำรงตำแหน่งประธานกรรมการของผู้บริหารระดับสูง Krause and Semadeni (2013) แสดงให้เห็นว่าการแยกตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหารและประธานกรรมการนั้นทำให้บริษัทดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าการที่บริษัทมีประธานบริษัทดำรงตำแหน่งไปควบคู่กับตำแหน่งผู้บริหารระดับสูง Baker et al. (2018) พิสูจน์ว่ามีการจัดการผลกำไรสูงกว่าในบริษัทที่มีผู้บริหารระดับสูงประธานเจ้าหน้าที่บริหารครองตำแหน่งประธานกรรมการ

คุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่การเงิน Barua et al. (2010) ศึกษาผลกระทบของเพศของประธานเจ้าหน้าที่การเงินและประธานเจ้าหน้าที่บริหารต่อคุณภาพของการจัดการกำไรตามเกณฑ์คงค้าง พบว่า เมื่อประธานเจ้าหน้าที่การเงินเป็นผู้หญิง จะทำให้การตัดสินใจโดยใช้ดุลยพินิจลดลง ผู้บริหารที่มีอายุมากกว่า มีแนวโน้มที่จะยอมแพ้ต่อแรงกดดันน้อยลง (Zahra et al., 2007) ประสบการณ์การทำงานและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องของผู้บริหารระดับสูงจะส่งผลต่อการตัดสินใจในการดำเนินงาน การที่ประธานเจ้าหน้าที่การเงินเป็นผู้มีประสบการณ์ในการทำงานและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องมากกว่าจะส่งผลโดยตรงต่อการตัดสินในในการดำเนินงาน จากผลการวิจัยของ Zalata et al. (2018) แสดงให้เห็นว่าสัดส่วนของผู้เชี่ยวชาญด้านการเงินเพศหญิง มีความสัมพันธ์กับการบริหารกำไรน้อยลง และ Aier et al. (2005) ชี้ให้เห็นว่าความเชี่ยวชาญด้านการเงินของ ประธานเจ้าหน้าที่การเงินซึ่งรวมถึงประสบการณ์การศึกษา และใบรับรองทางด้านบัญชีมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนครั้งที่บริษัทต้องปรับแก้ไขรายงานกำไร

จากการศึกษายังพบว่า ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (CEO) จะเป็นผู้ตัดสินใจหลักและเป็นผู้นำที่มีอำนาจมากที่สุดในองค์กร และมีงานวิจัยจำนวนมากที่มุ่งเน้นไปที่วิธีที่แรงจูงใจของผู้บริหารระดับสูง (CEO) ที่จะส่งผลต่อคุณภาพ

การรายงานทางการเงิน ตัวอย่างเช่น งานวิจัยเกี่ยวกับแรงจูงใจด้านหุ้นของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (CEO) มีความสัมพันธ์กับการบริหารอัตราผลตอบแทน (Bergstresser & Philippon, 2006) ความน่าจะเป็นของการแก้ไขรายงานทางการเงิน (Burns & Kedia, 2006) และมีอีกหลายงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับประธานเจ้าหน้าที่การเงิน (CFO) มักจะเป็นผู้ดูแลกระบวนการรายงานทางการเงินของบริษัทและส่งผลโดยตรงต่อการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีของบริษัท เช่น การเลือกวิธีการบัญชีและการปรับปรุงบัญชี ในงานวิจัยของ Geiger and North (2006) แสดงให้เห็นว่าอัตราการปรับปรุงบัญชีตามดุลยพินิจลดลงอย่างมากหลังจากการแต่งตั้งประธานเจ้าหน้าที่การเงินคนใหม่ แนวคิดนี้สอดคล้องกับทฤษฎีที่ได้ศึกษาเรื่องทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory) ทฤษฎีภาวะผู้นำระดับสูง (Upper Echelon Theory) ทฤษฎีการบัญชีผลประโยชน์ (Positive Account Theory) ทฤษฎีความคาดหวัง (Prospect Theory) คุณสมบัติของผู้บริหารสามารถใช้ในการทำนายผลการดำเนินงานของบริษัทได้ เนื่องจากการตัดสินใจใด ๆ ของผู้บริหารจะได้รับอิทธิพลจากคุณสมบัติเฉพาะตัว (Hambrick & Mason, 1984) อันนำไปสู่การจัดการกำไรในรูปแบบต่างๆ

จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้น จากการศึกษางานวิจัยในอดีต พบว่ามีหลักฐานต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นว่าประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (CEO) และประธานเจ้าหน้าที่การเงิน (CFO) มีการดำเนินงานที่มีความเกี่ยวข้องกันและมีความเชื่อมโยงกับการจัดการกำไรของกิจการในด้านต่างๆ เช่นการวางกลยุทธ์ การเลือกใช้นโยบายทางการบัญชี นโยบายบริษัท ในการดำเนินงานดังกล่าวมีความเชื่อมโยงกับการตัดสินใจของประธานเจ้าหน้าที่บริหารและประธานเจ้าหน้าที่การเงิน ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาคุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (CEO) และคุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่การเงิน (CFO) กับการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นเชิงปริมาณเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิ(Secondary) ผู้วิจัยทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูล จากเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยทางอินเทอร์เน็ต เกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีของทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory) ทฤษฎีภาวะผู้นำระดับสูง (Upper Echelon Theory) ทฤษฎีการบัญชีผลประโยชน์ (Positive Account Theory) ทฤษฎีความคาดหวัง (Prospect Theory) การกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance) และการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง (Accrual–Based Earnings Management)

1) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษาจากแหล่งข้อมูล ดังต่อไปนี้ 1) รายงานประจำปีของบริษัท จากฐานข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) 2) รายงานทางการเงินของบริษัท จากฐานข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการการกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) และ 3) ฐานข้อมูล SETSMART ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2) การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

การจัดการกำไรผ่านรายการคงค้างคำนวณจากการประมาณค่ารายการคงค้าง ภายใต้ดุลพินิจของผู้บริหารจะเริ่มจากการประมาณการรายการคงค้างรวม งานวิจัยฉบับนี้นำเสนอการคำนวณรายการคงค้างรวมของบริษัทคำนวณแนวคิดกระแสเงินสด เป็นการคำนวนรายการคงค้างเกิดจากการผลต่างระหว่างกำไรสุทธิก่อนรายการพิเศษหักจากกระแสเงินสดจากการดำเนินงานรายงานทางการเงินของบริษัท เก็บข้อมูลจากจากฐานข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการการกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

คุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่บริหารและประธานเจ้าหน้าที่การเงิน เก็บข้อมูลจากรายงานประจำปีของบริษัท และฐานข้อมูล SETSMART ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตัวแปรควบคุมในการศึกษานี้ ตัวแปรควบคุม ประกอบด้วย จำนวนบริษัทที่เกี่ยวข้อง (Number of related firms) ขนาดของกิจการ (Firm size) อายุของกิจการ (Firm age) ผลการดำเนินงานของกิจการ (Firm performance) วัดโดยใช้ ROA การเติบโตของรายได้ (Growth) กลุ่มอุตสาหกรรม (Industry) โดยทำการรวบรวมข้อมูลจากรายงานทางการเงินของบริษัท ซึ่งข้อมูลดังกล่าวอยู่ในเว็บไซต์ ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) และข้อมูลจากฐานข้อมูล SETSMART ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

3) การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นการวิเคราะห์ลักษณะข้อมูล ทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง เช่น ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าสูงสุด (Maximum) ร้อยละและการแจกแจงความถี่ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม โดยในงานวิจัยครั้งนี้ใช้ Pearson's Correlation Coefficient มาวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบขั้นตอน (Enter Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องคุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และคุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่การเงินกับการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง: บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ผลการศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่อยู่ในกลุ่มดัชนี SET 100 พบว่า

1) ข้อมูลเกี่ยวกับผู้บริหารประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (CEO) จากผลการศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่อยู่ในกลุ่มดัชนี SET 100 พบว่าเพศของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (CEO) ส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ70 เพศหญิงร้อยละ 5 มีอายุเฉลี่ย 55 ปี ดำรงตำแหน่งปัจจุบันในฐานะประธานเจ้าหน้าที่บริหารมาแล้ว 9 ปีโดยเฉลี่ย มีประสบการณ์การทำงานในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องร้อยละ92 และมีการถือครองหุ้นในบริษัทที่ตนดำรงตำแหน่งร้อยละ 67 นอกจากนี้การควบตำแหน่งของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (CEO) และประธานกรรมการบริษัทเป็นบุคคลเดียวกันร้อยละ 69

2) ข้อมูลเกี่ยวกับผู้บริหารประธานเจ้าหน้าที่การเงิน (CFO) จากผลการศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่อยู่ในกลุ่มดัชนี SET 100 พบว่าเพศของประธานเจ้าหน้าที่การเงิน (CFO) ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 53 ปี ดำรงตำแหน่งปัจจุบันในฐานะประธานเจ้าหน้าที่การเงินมาแล้ว 6 ปีโดยเฉลี่ย มีประสบการณ์การทำงานในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องร้อยละ 73 และมีการถือครองหุ้นในบริษัทที่ตนดำรงตำแหน่งร้อยละ 56 นอกจากนี้ประธานเจ้าหน้าที่การเงิน (CFO) ที่มีใบรับรองทางด้านบัญชีร้อยละ 11

3) รายการคงค้างภายใต้ดุลยพินิจของผู้บริหารและตัวแปรควบคุม ค่าเฉลี่ยของรายการคงค้างภายใต้ดุลยพินิจของผู้บริหารอยู่ที่ –0.018 ค่าเฉลี่ยของจำนวนบริษัทที่เกี่ยวข้องอยู่ที่ 67 ค่าเฉลี่ยของขนาดของกิจการอยู่ที่ 10.035 ค่าเฉลี่ยอายุของกิจการอยู่ที่ 34 ปี ค่าเฉลี่ยของผลการดำเนินงานอยู่ที่ 9.368 ค่าเฉลี่ยของการเติบโตของรายได้อยู่ที่ 0.265

การวิเคราะห์สมมติฐาน

ในการศึกษาเพื่อให้ผลการวิเคราะห์มีความน่าเชื่อถือ ดังนั้นก่อนคำนวนหาค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยจะต้องตรวจสอบเงื่อนไข ดังนี้ จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยผู้วิจัยได้มีการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ โดยการตรวจสอบ Multicollinearity นั้นจะใช้ค่า Variance Inflation Factor (VIF) หรือค่า Tolerance โดยมีหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบคือ ค่า VIF ที่เหมาะสมไม่ควรมีค่าเกิน 10 หากเกินกว่านี้แสดงว่าเกิด Multicollinearity สำหรับค่า Tolerance หากมีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงว่ามีแนวโน้มในการเกิดปัญหา Multicollinearity พบว่า ค่า Variance Inflation Factor (VIF) ของตัวแปรอิสระทุกตัวแปรนั้นมีค่าไม่เกิน 10 และค่า Tolerance ของตัวแปรอิสระทุกตัวมีค่าไม่เข้าใกล้ 0 ดังนั้น จึงสามารถสรุปได้ว่า ตัวแปรอิสระทุกตัว มีความเป็นอิสระต่อกัน จึงสามารถนำตัวแปรทั้งหมดมาวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคุณ (Multiple Regression Analysis) ในแต่ละตัวแบบได้เหมาะสมในการศึกษาดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (CEO) กับการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง (AEM) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่อยู่ในกลุ่มดัชนี SET 100

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของคุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง

Table 1 Analysis of the Relationship between CEO Attribute and Accruals–Based Earnings Management

ตัวแปร	Enter Method		t	p–value	Collinearity Statistics	
	B	Beta			Tolerance	VIF
(Constant)	0.045		1.065	0.291		
เพศ (CEO_GEN)	–0.005	–0.044	–0.564	0.575	0.889	1.125
อายุ (CEO_AGE)	–0.001	–0.214	–2.327	0.023*	0.641	1.561
ประสบการณ์การทำงาน (CEO_WORK)	0.001	0.276	3.327	0.001*	0.788	1.269
ประสบการณ์เกี่ยวข้อง (CEO_REL)	–0.027	–0.233	–2.646	0.010*	0.703	1.422
การถือครองหุ้น (CEO_OWN)	0.011	0.161	2.080	0.042*	0.909	1.100
การควบตำแหน่ง (CEO_DUE)	0.012	0.181	2.281	0.026*	0.867	1.154
จำนวนบริษัทที่เกี่ยวข้อง (NUM)	0.000	0.196	2.126	0.038*	0.637	1.571
ขนาดของกิจการ (FSIZ)	–0.005	–0.256	–3.202	0.002*	0.848	1.180
อายุของกิจการ (FAGE)	0.000	–0.031	–0.364	0.717	0.730	1.370
ผลการดำเนินงานของกิจการ (ROA)	0.003	0.524	6.423	0.000*	0.818	1.222
การเติบโตของรายได้ (GROW)	0.013	0.435	5.452	0.000*	0.853	1.172
กลุ่มอุตสาหกรรม (IND)	0.002	0.119	1.405	0.165	0.752	1.329

R^2 =0.663 Adj. R^2=0.598 F=10.156 Sig.F=0.00

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Statistical significance level 0.05)*

จากตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ประกอบด้วยประสบการณ์ทำงาน การถือครองหุ้นของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และการควบตำแหน่งของประธานเจ้าหน้าที่บริหารและประธานกรรมการบริษัทเป็นบุคคลเดียวกัน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการจัดการ กำไรผ่าน

รายการคงค้าง ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในขณะเดียวกันคุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ประกอบด้วยอายุ ประสบการณ์เกี่ยวข้องของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้างของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

นอกจากนี้ตัวแปรควบคุมคือ จำนวนบริษัทที่เกี่ยวข้อง (NUM) ผลการดำเนินงาน (ROA) การเติบโตของรายได้ (GROW) มีความสัมพันธ์เชิงบวกและขนาดของกิจการ (FSIZ) มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง (AEM) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในขณะที่อายุของกิจการ (FAGE) มีความสัมพันธ์เชิงลบและกลุ่มอุตสาหกรรม (IND) มีความสัมพันธ์เชิงบวกแต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง (AEM) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่การเงิน (CFO) กับการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง (AEM) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่อยู่ในกลุ่มดัชนี SET 100

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของคุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่การเงินกับการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง

Table 2 Analysis of the Relationship between CFO Attribute and Accruals–Based Earnings Management

ตัวแปร	Enter Method		t	p–value	Collinearity Statistics	
	B	Beta			Tolerance	VIF
(Constant)	0.107		2.756	0.008		
เพศ (CFO_GEN)	0.005	0.080	0.854	0.397	0.666	1.500
อายุ (CFO_AGE)	–0.001	–0.199	–2.213	0.031*	0.731	1.368
ประสบการณ์การทำงาน (CFO_WORK)	0.000	0.034	0.336	0.738	0.565	1.769
ประสบการณ์เกี่ยวข้อง (CFO_REL)	0.015	0.219	2.330	0.023*	0.671	1.489
การถือครองหุ้น (CFO_OWN)	–0.014	–0.226	–2.449	0.017*	0.694	1.442
การควบตำแหน่ง (CFO_DUE)	–0.022	–0.219	–2.512	0.015*	0.775	1.290
จำนวนบริษัทที่เกี่ยวข้อง (NUM)	0.000	0.160	1.592	0.116	0.588	1.700
ขนาดของกิจการ (FSIZ)	–0.006	–0.292	–3.492	0.001*	0.847	1.180
อายุของกิจการ (FAGE)	0.000	–0.283	–2.939	0.005*	0.636	1.571
ผลการดำเนินงานของกิจการ (ROA)	0.002	0.456	5.570	0.000*	0.882	1.134
การเติบโตของรายได้ (GROW)	0.013	0.427	5.196	0.000*	0.876	1.142
กลุ่มอุตสาหกรรม (IND)	0.001	0.051	0.561	0.577	0.722	1.385

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Statistical significance level 0.05)*

จากตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่การเงิน ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องของประธานเจ้าหน้าที่การเงิน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้างของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในขณะเดียวกันคุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่การเงิน

ประกอบด้วยการถือครองหุ้นและการมีใบรับรองทางด้านบัญชี มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้างของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

นอกจากนี้ตัวแปรควบคุมคือ ผลการดำเนินงาน (ROA) การเติบโตของรายได้ (GROW) มีความสัมพันธ์เชิงบวก ขนาดของกิจการ (FSIZ) และอายุของกิจการ (FAGE) มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง (AEM) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในขณะที่ จำนวนบริษัทที่เกี่ยวข้อง (NUM) และกลุ่มอุตสาหกรรม (IND) มีความสัมพันธ์เชิงบวกแต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง (AEM) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่บริหารกับการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้างของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่อยู่ในกลุ่มดัชนี SET 100 โดยที่ คุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ประกอบด้วย อายุ ประสบการณ์การทำงาน ประสบการณ์เกี่ยวข้อง การควบตำแหน่งของประธานเจ้าหน้าที่บริหารและประธานกรรมการบริษัทเป็นบุคคลเดียวกันของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และการถือครองหุ้นของประธานเจ้าหน้าที่บริหารมีความสัมพันธ์กับการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง

อายุของประธานเจ้าหน้าที่บริหารมีความสัมพันธ์กับการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับ Matta and Beamish (2008) ได้แสดงให้เห็นว่าเมื่อผู้บริหารมีอายุมากขึ้นและใกล้เกษียณอายุจะกลายเป็นคนไม่ชอบความเสี่ยงมากขึ้น

ประสบการณ์การทำงานและประสบการณ์เกี่ยวข้องของประธานเจ้าหน้าที่บริหารมีความสัมพันธ์กับการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง ประธานเจ้าหน้าที่บริหารที่มีวาระยาวอาจมีประสบการณ์มากขึ้นซึ่งช่วยให้เขาสามารถให้ข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับบริษัทและสภาพแวดล้อมในกระบวนการทำงานรวมถึงใช้ประสบการณ์ตัดสินใจได้ดีขึ้น ประสบการณ์ในการทำงานและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องของประธานเจ้าหน้าที่บริหารที่เพิ่มมากขึ้น จะทำให้การจัดการกำไรผ่านรายการคงค้างเพิ่มขึ้น อีกนัยหนึ่งคือประธานเจ้าหน้าที่บริหารมีประสบการณ์ในการทำงานน้อย จะทำให้การจัดการกำไรผ่านรายการคงค้างน้อยลง ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของ Ghosh and Moon (2005) ที่พบว่าประธานเจ้าหน้าที่บริหารที่ดำรงตำแหน่งนานกว่ามีแนวโน้มที่จะใช้อำนาจในการจัดการกำไรมากขึ้น เช่นเดียวกันกับการศึกษาของ Baatwah et al. (2015) ผลการศึกษาพบว่าความเชี่ยวชาญของประธานเจ้าหน้าที่บริหารมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการจัดการผลกำไร

การควบตำแหน่งของประธานเจ้าหน้าที่บริหารมีความสัมพันธ์กับการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง สอดคล้องกับผลการศึกษางานวิจัยของ Krause and Semadeni (2013) แสดงให้เห็นว่าการแยกตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหารและประธานกรรมการนั้นทำให้บริษัทดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าการที่บริษัทมีประธานบริษัทดำรงตำแหน่งไปควบคู่กับตำแหน่งผู้บริหารระดับสูง

การถือครองหุ้นของประธานเจ้าหน้าที่บริหารมีความสัมพันธ์กับการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Sharma and Kuang (2014) พบว่าการถือครองหุ้นของประธานเจ้าหน้าที่บริหารมี

ความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารจัดการผลกำไร ซึ่งหมายความว่ายิ่งอัตราการถือหุ้นของประธานเจ้าหน้าที่บริหารเพิ่มสูงขึ้น แรงจูงใจในการมีส่วนร่วมในการประพฤติมิชอบด้านการบัญชีของพวกเขาก็ยิ่งเพิ่มขึ้นด้วย

ในขณะที่คุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่บริหารประกอบด้วยเพศของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ไม่มีความสัมพันธ์กับการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง สอดคล้องผลการศึกษาของ Peni and Vahamaa (2010) และ Alqatamin et al. (2021) ศึกษาเรื่องของเพศของผู้บริหารและการจัดการกำไรพบว่าไม่มีความสัมพันธ์กันระหว่างเพศของผู้บริหารการจัดการกำไร

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่การเงินกับการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้างของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่อยู่ในกลุ่มดัชนี SET 100 โดยที่ คุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่การเงิน ประกอบด้วยอายุ ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง การถือครองหุ้นของประธานเจ้าหน้าที่การเงิน และใบรับรองทางด้านบัญชีของประธานเจ้าหน้าที่การเงิน มีความสัมพันธ์กับการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง

อายุของประธานเจ้าหน้าที่การเงินมีความสัมพันธ์กับการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับ Xiong (2016), and Sun et al. (2019) พบว่าการรายงานทางการเงินที่ฉ้อโกงเกิดขึ้นบ่อยเมื่อประธานเจ้าหน้าที่การเงินอายุน้อย เพศชาย และมีระดับการศึกษาต่ำ

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องของประธานเจ้าหน้าที่การเงินมีความสัมพันธ์กับการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง ผลการศึกษาของ Alhmood et al. (2023) พบว่าประสบการณ์ ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารระดับสูง มีผลต่อการจัดการกำไร

การถือครองหุ้นของประธานเจ้าหน้าที่การเงินมีความสัมพันธ์กับการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง ผลการศึกษางานวิจัยของ Ghosh and Moon (2010) พบว่าหากประธานเจ้าหน้าที่บริหารมีการถือครองหุ้นจะส่งผลดีต่อมูลค่าตามราคาตลาดของบริษัท ประธานเจ้าหน้าที่บริหารที่มีสัดส่วนการถือหุ้นมากจะมีแนวโน้มที่จะนำเสนอรายงานกำไรที่มีคุณภาพ

ใบรับรองทางด้านบัญชีของประธานเจ้าหน้าที่การเงิน ของประธานเจ้าหน้าที่การเงินมีความสัมพันธ์กับการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Aier et al. (2005) ชี้ให้เห็นว่าความเชี่ยวชาญด้านการเงินของ ประธานเจ้าหน้าที่การเงินซึ่งรวมถึงประสบการณ์ การศึกษา และใบรับรองทางด้านบัญชีมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนครั้งที่บริษัทต้องปรับแก้ไขรายงานกำไร

ในขณะที่เพศและประสบการณ์การทำงานของประธานเจ้าหน้าที่การเงิน ไม่มีความสัมพันธ์กับการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง ผลการศึกษาสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Ye et al. (2010) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสัดส่วนของผู้บริหารระดับสูงหญิงส่งผลต่อคุณภาพของกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์จีน ผลการศึกษาระบุว่าตัวแทนของคุณภาพกำไร ความสัมพันธ์ระหว่างกำไรและผลตอบแทนหุ้นไม่มีนัยสำคัญที่แตกต่างกันสำหรับบริษัทที่มีผู้บริหารหญิงและชายในประเทศจีน และการศึกษาของ Donatella and Tagesson (2020) เรื่องลักษณะเฉพาะของประธานเจ้าหน้าที่การเงินกับการเลือกวิธีการทางบัญชีที่ไม่โปร่งใสในองค์กรภาครัฐ ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพของรายงานทางการเงินในองค์กรภาครัฐ พบว่าระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งของประธานเจ้าหน้าที่การเงินไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกวิธีการทางบัญชีที่ไม่โปร่งใส

สรุปผล

จากการวิจัยในครั้งนี้สามารถสรุปผลการวิจัยได้ตามวัตถุประสงค์งานวิจัยได้ดังนี้

1. คุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ประกอบด้วยอายุ ประสบการณ์ทำงาน ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องการถือครองหุ้น และการควบตำแหน่งประธานกรรมการบริษัทเป็นบุคคลเดียวกันมีความสัมพันธ์กับการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง

2. คุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่การเงินประกอบด้วย อายุ ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง การถือครองหุ้น และการมีใบรับรองทางด้านบัญชีของประธานเจ้าหน้าที่การเงิน มีความสัมพันธ์กับการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะสำหรับองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. องค์กรธุรกิจสามารถนำผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ กิจการเพื่อประเมินคุณค่าที่แท้จริงขององค์กรและใช้ประกอบการตัดสินใจในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นจากการบริหารจัดการกำไรของผู้บริหารระดับสูง

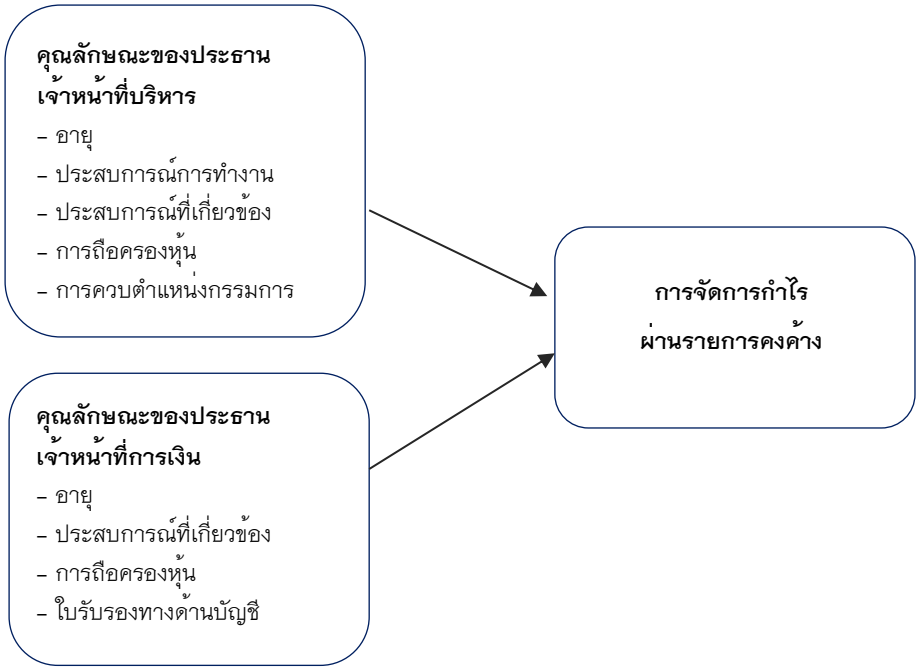
2. หน่วยงานกำกับดูแลสามารถนำผลการวิจัยที่แสดงให้เห็นว่าการแยกตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหารและประธานกรรมการนั้นทำให้บริษัทดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าการที่บริษัทมีประธานบริษัทดำรงตำแหน่งไปควบคู่กับตำแหน่งผู้บริหารระดับสูง ช่วยลดปัญหาความขัดกันของผลประโยชน์ หน่วยงานกำกับดูแลควรส่งเสริมให้บริษัทมีโครงสร้างการบริหารแบบแยกตำแหน่ง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 งานวิจัยในอนาคตสามารถศึกษาการวัดการบริหารกำไรด้วยโมเดลอื่นๆ เช่น modified Jones model by Yoon et al. (2006) ที่สามารถวัดการบริหารกำไรผ่านกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงาน (Activities–based earnings management: AEM) รวมถึงการวัดการบริหารการจัดการกำไรผ่านการใช้ดุลยพินิจในการสร้างรายการทางธุรกิจด้วยโมเดลอื่น ๆ เช่น การซื้อหุ้นคืน การขายสินทรัพย์ถาวร และธุรกรรมกับบุคคลเกี่ยวข้อง

2.2 การศึกษาในอนาคตอาจทำการเพิ่มตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (CEO) และคุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่การเงิน (CFO) กับการจัดการกำไร โดยใช้ตัวชี้วัดอื่นๆ เช่น ค่าตอบแทน ความเชื่อมโยงทางการเมืองของผู้บริหาร การทุจริตในองค์กร การแก้ไขงบการเงิน และการกำกับดูแลกิจการ

องค์ความรู้ใหม่

ข้อค้นพบใหม่ในทางวิชาการจากงานวิจัยนี้ พบว่าคุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่บริหารและคุณลักษณะของประธานเจ้าหน้าที่บริหารและประธานเจ้าหน้าที่การเงินล้วนมีความสัมพันธ์ต่อการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้างของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง เป็นการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารในการปรับแต่งงบการเงินไม่ให้รายงานผลการดำเนินงานตามสภาพความเป็นจริงของบริษัทเพื่อสร้างภาพลักษณ์ของผลการดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางที่ต้องการ ในขณะเดียวกันการตัดสินใจนั้นก็เป็นผลมาจากลักษณะเฉพาะบุคคลของประธานเจ้าหน้าที่บริหารและประธานเจ้าหน้าที่การเงินโดยลักษณะบุคคลและข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหารระดับสูงลักษณะทางกายภาพเหล่านี้จะส่งผลต่อการรับรู้ และกระบวนการตัดสินใจ ในการเลือกกลยุทธ์ของผู้บริหาร ลักษณะเหล่านี้ร่วมกับกระบวนการคิดและความหลากหลายของทีมผู้บริหาร ส่งผลโดยตรงต่อผลการดำเนินงาน ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและประธานเจ้าหน้าที่การเงินมีความสัมพันธ์ในลักษณะที่ใกล้เคียงกัน เนื่องจากประธานเจ้าหน้าที่การเงิน จะเป็นผู้ดูแลกระบวนการรายงานทางการเงินของบริษัทและส่งผลโดยตรงต่อการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีของบริษัทการกำหนดนโยบายทางบัญชีตามมาตรฐานทางบัญชี ภายใต้การตัดสินใจของประธานเจ้าหน้าที่บริหารที่จะเป็นผู้ตัดสินใจหลักและเป็นผู้นำที่มีอำนาจมากที่สุดในองค์กร

References

Aier, J. K., Comprix, J., Gunlock, M. T., & Lee, D. (2005). The financial expertise of CFOs and accounting restatements. *Accounting Horizons, 19*(3), 123–135. DOI:10.2308/acch.2005.19.3.123

Alhmood, M., Shaari, H., Al–Dhamari, R., & Sani, A. A. (2023). Does ownership concentration matter for the relationship between CEO characteristics and real earnings management: evidence from Jordan. *EuroMed Journal of Business, 19*(2). DOI:10.1108/EMJB–09–2022–0155

Alqatamin, R.M., Aribi, Z.A., & Arun, T. (2021). The effect of the CEO's characteristics on EM: evidence from Jordan. *International Journal of Accounting and Information Management, 25*(1). DOI:10.1108/IJAIM–10–2016–0099

Allen, F. (2005). Corporate governance in emerging markets. *Oxford Review of Economic Policy, 21,* 164–177. https://doi.org/10.1093/oxrep/gri010

Altarawneh, M., Shafie, R., Ishak, R., & Ghaleb, B. A. A. (2022). Chief executive officer characteristics and discretionary accruals in an emerging economy. *Cogent Business & Management, 9*(1), 2024117. https://doi.org/10.1080/23311975.2021.2024117

Baatwah, S.R., Salleh, Z., & Ahmad, N. (2015). CEO characteristics and audit report timeliness: do CEO tenure and financial expertise matter?. *Managerial Auditing Journal, 30*(8/9), 998–1022. DOI:10.1108/MAJ–09–2014–1097

Baker, T.A., Lopez, T., Reitenga, L., & Ruch, G. W. (2018). The influence of CEO and CFO power on accruals and real earnings management. *Review of Quantitative Finance and Accounting, 52*(4), 325–345. DOI:10.1007/s11156–018–0711–z

Barua, A., Davidson, L.F., Rama, D.V., & Thiruvadi, S. (2010). CFO gender and accruals quality. *Accounting Horizons, 24*(1), 25–39. https://doi.org/10.2308/acch.2010.24.1.25

Bergstresser, D., & Philippon, T. (2006). CEO incentives and earnings management. *Journal of Financial Economics, 80*(3), 511–529. https://doi.org/10.1016/j.jfineco.2004.10.011

Burns., N., & Kedia, S. (2006) The impact of performance–based compensation on misreporting *Journal of Financial Economics, 79*(1), 35–67. https://doi.org/10.1016/j.jfineco.2004.12.003

Donatella, P., & Tagesson, T. (2020). CFO characteristics and opportunistic accounting choice in public sector organizations. *Journal of Management and Governance, 25*(3). DOI:10.1007/s10997–020–09521–1

DeChow, P., Sloan, R., & Sweeney, A. (1995). Detecting Earnings Management. *Accounting Review, 70,* 193–225.

Hambrick, D. C., & Mason, P. A. (1984). Upper echelons: The organization as a reflection of its top managers. *Academy of Management Review, 9,* 193–206. https://doi.org/10.5465/amr.1984.4277628

Hiebl, M. R. (2014). Upper echelons theory in management accounting and control research. Journal of Management Control, 24(3), 223–240. DOI:10.1007/s00187–013–0183–1

Huang, H.W., Rose–Green, E., & Lee, C.C. (2012). CEO age and financial reporting quality. *Accounting Horizons, 26*(4), 725–740. DOI:10.2308/acch–50268

Geiger, M. A., & North, D. S. (2006). Does hiring a new CFO change things? An investigation of changes in discretionary accruals. *The Accounting Review, 81*(4), 781–809. DOI:10.1521/accr.2006.81.4.781

Ghosh, A., & Moon, D. (2005). Auditor tenure and perceptions of audit quality. *The Accounting Review, 80,* 585–612. https://doi.org/10.2308/accr.2005.80.2.585

Ghosh, A., & Moon, D. (2010). Corporate Debt Financing and Earnings Quality. *Journal of Business Finance & Accounting, 37*(5–6), 538–559. DOI:10.1111/j.1468–5957. 2010.02194.x

Graham, J. R., & Harvey, C. R. (2005). The theory & practice of corporate finance: Evidence from the field. *Journal of Financial Economics, 60*(2–3), 187–243. DOI:10.2139/ssrn.220251

Jensen, M., & Meckling, W. (1976). Theory of the firm: Managerial behavior, agency costs & ownership structure. *Journal of Financial Economics, 3*(4), 305–360. https://doi.org/10.1016/0304–405X(76)90026–X

Gounopoulos, D., & Pham, H. (2018). Financial expert CEOs and earnings management around initial public offerings. *The International Journal of Accounting, 53*(2), 102–117. DOI:10.1016/j.intacc.2018.04.002

Kahneman, D., & Tversky, A. (1979). Prospect theory: An analysis of decision under risk. *Econometrica, 47,* 263–291. http://dx.doi.org/10.2307/1914185

Krause, R., & Semadeni, M. (2013). Apprentice, departure, and demotion: an examination of the three types of CEO–board chair separation. *Academy of Management Journal, 56*(3), 805–826. http://www.jstor.org/stable/43589944

Kothari, S. P., Leone, A. J., & Wasley, C. E. (2005). Performance matched discretionary accrual measures. *Journal of Accounting & Economics, 39,* 163–197. http://dx.doi.org/10.1016/j.jacceco.2004.11.002

Lakhal, F., Nekhili, M., & Zouari, Z. (2015). Do CEO characteristics affect earnings management? Evidence from France. *SSRN Electronic Journal, 12*(4). DOI:10.2139/ssrn.2082009

Matta, E., & Beamish, P. W. (2008). The accentuated CEO career horizon problem: Evidence from international acquisitions. *Strategic Management Journal, 29,* 683–700. https://doi.org/10.1002/smj.680

Mc–Colgan, P. (2001). *Agency Theory and Corporate Governance: A Review of the Literature from a UK Perspective.* Department of Accounting & Finance, University of Strathclyde, United Kingdom.

Peni, E., & Vähämaa, S. (2010). Female executives and earnings management. *Managerial Finance, 36*, 629–645. https://doi.org/10.1108/03074351011050343

Schipper, K. (1989). Commentary on earnings management. *Accounting Horizons, 3,* 91–102.

Sharma, V.D., & Kuang, C. (2014) Voluntary audit committee characteristics, incentives, and aggressive earnings management: Evidence from New Zealand. *International Journal of Auditing, 18*(1), 76–89. DOI:10.1111/ijau.12013

Stock Exchange of Thailand. Corporate Governance or Governance. (2022). https://setsustainability.com/

Stiglbauer, M., & Velte, P. (2014). Impact of soft law regulation by corporate governance codes on firm valuation: The case of Germany. *Corporate Governance, 14,* 395–406. DOI:10.1108/CG–05–2012–0043

Sun, J., Kent, P., Qi, B., & Wang, J. (2019). Chief financial officer demographic characteristics and fraudulent financial reporting in China. *Accounting & Finance, 59*(4), 2705–2734. DOI:10.1111/acfi.12286

Thummanon, V. (2000). *Do you know about creative accounting and profit quality?.* Ionic Intertrade Resources.

Watts, R. L., & Zimmerman, J. L. (1986). Positive accounting theory: A ten year perspective. *Accounting Review, 65,* 144–145. https://ssrn.com/abstract=928701

Xiong, J. (2016). Chairman characteristics and earnings management: Evidence from Chinese listed firms. Open Journal of Accounting, 5, 82–94. DOI: 10.4236/ojacct.2016.54008

Xuefeng Jiang, J., Petroni, K. R., & Yanyan Wang, I. (2010). CFOs and CEOs: Who have the most influence on earnings management?. *Journal of Financial Economics, 96*(3), 513–526. DOI:10.1016/j.jfineco.2010.02.007

Yang, Y., Lai, N., & Leing Tan, B. (2008). Managerial ownership structure and earnings management. *Journal of Financial Reporting and Accounting, 6*(1), 35–53. DOI:10.1108/19852510880000634

Ye, K., Zhang, R., & Rezaee, Z. (2010). Does top executive gender diversity affect earnings quality? A large sample analysis of Chinese listed firms. *Advances in Accounting, 26,* 47–54. http://dx.doi.org/10.1016/j.adiac.2010.02.008

Zalata, A. M., Tauringana, V., & Tingbani, I. (2018). Audit committee financial expertise, gender, and earnings management: Does gender of the financial expert matter?. *International Review of Financial Analysis, 55,* 170–183. DOI:10.1016/j.irfa.2017.11.002

Zahra, S. A., Priem, R. L., & Rasheed, A. A. (2007). Understanding the Causes and Effects of Top Management Fraud. *Organizational Dynamics, 36*(2), 122–139. DOI:10.1016/j.orgdyn.2007.03.002